

GRONINGS GEDICHT

Categorie	Keuzes
Titel	Voorlezen en betekenis geven
Doelstelling	In deze activiteit gaan leerlingen een Gronings gedicht beluisteren en het hebben over meertaligheid. Hierdoor komen zij in aanraking met het Gronings en worden zij zich bewust van verschillen en overeenkomsten tussen talen.
Groep(en)	Onderbouw
Vak	Taal(en) algemeen Burgerschap, Gronings of Nederlands (Taal)
Duur	30 minuten óf 60-90 minuten met de schilderopdracht
Link met curriculum	Taalbeschouwing Kennis over meertaligheid algemeen
Talen	Gronings, Nederlands, meerdere talen mogelijk
Link met FREPA	Bewustwording van eigen talen en de talen in de omgeving Kennis over talen in Nederland, Europa en de wereld Kennis over taalverschillen (woordenschat en zinsbouw) Taalleerstrategieën
Vaardigheden	Luisteren, lezen, spreken
Theoretische onderbouwing	Taalbewustzijn/language awareness, taalvergelijking, luistertaal, immersie
Beschrijving activiteit	Stap 1 – Voorlezen - Lees het gedicht voor aan de klas of beluister de opname van Fieke Gosselaar. - Vraag de klas of ze kunnen uitleggen waar het gedicht over gaat - Lees het gedicht nogmaals voor en vraag de leerlingen om nauwkeurig te luisteren. Stap 2 – Taalbewustzijn - Lees het gedicht nogmaals voor - Vertel dat de kinderen een gedicht hebben gehoord in het Gronings. Gronings is een taal, net als Duits, Frans, Engels en alle andere talen die er op de wereld zijn. - Inventariseer onder de leerlingen of en waar ze in hun eigen omgeving in aanraking komen met de Groningse taal. - Bespreek ook welke talen de kinderen spreken. Misschien zijn er leerlingen in de klas die thuis een

andere taal spreken dan op school. Vraag of ze erover willen vertellen.

Stap 3 – Taalvergelijking

- Probeer samen de betekenis van het gedicht vast te stellen
- Bespreek de woorden die in het Nederlands zijn
- Bespreek hierna de andere woorden. Op welke Nederlandse woorden lijken ze? Zijn er woorden die lijken op woorden in een andere taal dan het Nederlands?
- Welke woorden zijn zo anders dat ze onbegrijpelijk zijn? Bedank samen wat deze woorden zouden kunnen betekenen. Gebruik hierbij de context van het tekst.

Stap 4 – Verdiepen

- Leg een aantal voorwerpen onder een doek en laat leerlingen voelen wat het is. Kunnen zij het voorwerp (de schat) herkennen? Kennen zij misschien ook het Groningse woord voor dit voorwerp? Denk hierbij aan volgende voorwerpen zoals: sinaasappel- appelsien, zakdoek – buusdouk, theelepe – slaifke, schaar – schere, stoffer en blik – motblik en veger etc.
- Zoek met de leerlingen naar stenen. Deze kunnen ze later beschilderen zodat ze een echte schat mee naar huis kunnen nemen.

In mien buutse
zit n schat.

Heb ik vonden
op t schoolplaaen.

t Is rond en zwoar.
t Glimt as n ster.

As ik vuil
is t zacht.
As ik gooi
is t haard.

Ik nem t mit
veur mien museum.
Schatten zuiken
kin ik goud.

Fieke Gosselaar

Illustratie: Julia van den Berg

